

A black and white photograph of cherry blossoms. The image is a close-up, showing several flowers in various stages of bloom. The central flower is in sharp focus, revealing its five petals and numerous stamens. Other flowers are visible in the foreground and background, some slightly out of focus, creating a sense of depth. The overall tone is soft and delicate.

Teesie

2014 – 2015 / 4 (77)

TURINYS

REDAKCIJOS ŽODIS	3
IŠ SEMINARIJOS GYVENIMO	
<i>Adoramus Te, Domine</i>	4
Kursų išvykos – Tėvynei pažinti, ją gerbti ir mylėti.....	6
Vis bėgti – tai mano prigimtis.....	8
SUSIPAŽINKIME	
Naujasis seminarijos ūkvedys.....	9
PASIDALIJIMAS MINTIMIS	
Ekskursija po Lentvarį.....	12
Jonas Paulius II – šventumo pavyzdys.....	15
Pastoracinių metų ypatumai Žiežmarių parapijos bendruomenėje.....	16
Kur „padedame“ prisikėlimą mūsų tikrovėje?.....	19
Aš sodinu, o Dievas augina (plg. 1 Kor 3, 6).....	21
Prie Gailestingumo versmės.....	23
Palinkėjimas klierikams.....	26
Dievo tarnas arkivyskupas Mečislovas Reinys.....	27
2015-TIEJI BAŽNYČIOS PASKELBTI PAŠVĘSTOJO GYVENIMO METAIS	
Jaunos dienos.....	32
AR ŽINAI, KAD...	34
LIETUVOS ISTORIJOS KELIAIS	
Partizaninis karas Lietuvoje.....	36
POEZIJA	40
NUSIŠYPSOK	42
SEMINARIJOS KRONIKA	43

**Mūsų adresas: Vilniaus šv. Juozapo
kunigų seminarija**

**Kalvarijų g. 325 LT – 08420 Vilnius
tel. (8 – 5) 270 16 02**

www.seminarija.lt

www.facebook.com/Vilniausseminarija

Redaktorius: Renatas Švenčionis

Bendradarbis: Gediminas Grigaliūnas

Fotografas: Darius Graževič

Redakcijos žodis

Brangūs *Teesie* skaitytojai, jūs savo rankose laikote paskutinį *Teesie* numerį. Nesijaudinkite, tai paskutinis šių 2014–2015-ųjų mokslo metų numeris, o šį leidinį galėsite vėl skaityti kitais mokslo metais. Mūsų redakcijos komanda savo vietą užleis kitiems seminaristams, kurie, tikrai tikiu, jus nudžiugins naujais straipsniais iš mūsų seminarijos gyvenimo.

Visa *Teesie* redakcija dėkoja tiems, kas rašė straipsnius, dalijosi savo įžvalgomis, nešė savo užrašytame žodyje Kristų pasauliui. Be abejo, dėkojame ir jums, mūsų brangiems skaitytojams, juk gera žinoti, kad Lietuvoje yra tikinčių žmonių, kurie palaiko maldomis seminaristus ir visus kunigus.

Tikėjimo dovaną, kurią gavome iš Dievo saugokime ir auginkime savo širdyje, kad galėtume visą gyvenimą išlikti ištikimi savo Kūrėjui. Viešpats niekada mūsų neapleidžia, Dangiškasis Tėvas nei vieno neatstumia, nes Jo meilė yra begalinė, Jo meilė žmogui neturi ribų. Šią Dievo meilę linkime jums jausti visada ir džiaugsmo, ir liūdesio akimirkose. „Mat Dievo Žodis, per kurį visa yra atsiradę, pats tapo Kūnu, kad, būdamas tobulas žmogus, visus išgelbėtų ir visa savyje atnaujintų. Viešpats yra žmonijos istorijos tikslas, taškas, kuriame susilieja istorijos ir civilizacijos lūkesčiai, žmonių giminės centras, visų širdžių džiaugsmas ir jų ilgesio išsipildymas. Tai Jį Tėvas prikėlė iš numirusių, išaukštino ir pasodino savo dešinėje, paskirdamas gyvųjų ir mirusiųjų teisėju. Jo Dvasios gaivinami ir jungiami, mes keliaujame į žmonių istorijos baigmę, visiškai atitinkančią Jo meilės planą: „Visa, kas yra danguje ir žemėje, iš naujo suvienyti Kristuje“ (*Ef 1,10*) (Pastoracinė Konstitucija apie Bažnyčią šiuolaikiniame pasaulyje *Gaudium et spes*, 45).

Teesie redaktorius

Kl. Renatas Švenčionis

Iš seminarijos gyvenimo

Kl. Irmantas
Ramanauskas,
III kursas

Adoramus Te, Domine!

*Dievas gyvena tarp mūsų Švenčiausiąjame altoriaus
Sakramente (Šv. Maksimilianas Kolbė).*

Kai redaktorius paprašė parašyti straipsnį apie adoraciją, kas tai yra ir kaip ji išgyvenama mūsų bendruomenėje, nustebau, nes bemaž kasmet vienas kitas straipsnis yra skiriamas šiai temai. Natūraliai paklausiau: kam kartotis, jeigu jau apie tai tartas žodis? Tačiau dalykai apie kuriuos dedamės jau viską žinantys, ir kurie atrodo akivaizdūs – dažnai pasimiršta. Taip pat gali atsitikti su adoracija, vienu iš didžiausių maldos lobių, kuriuos Dievas mums padovanojo. Todėl verta vis iš naujo prisiminti prasmę ir nauju kampu ją įvertinti.

Tikrai nieko nenustebinsiu, bet visgi priminsiu, jog *adoracija* yra kontempliatyvos maldos forma, fiziškai esant priešais Švč. Sakramentą stengtis ir savo dvasia stovėti Jo akivaizdoje. Galime sakyti – fizinis ir dvasinis susitikimas su Dievu Eucharistijoje. Savo pavadinimą įgijo nuo lot. žodžio *adorare* – garbinimas. Man asmeniškai akiratį šiek tiek praplečia tos pačios kilmės anglų kalbos veiksmažodis *adore*, kuris apima ir lotyniškąją prasmę, bet turi savąjį atspalvį – dievinti, nepaprastai mylėti, mėgti. Manau tai gerai oponuoja dabartinei kultūrai ir primena pirmąjį Dekalogo įsakymą, nes gaila, bet dažnas žmogus šiandieną renkasi dievinti

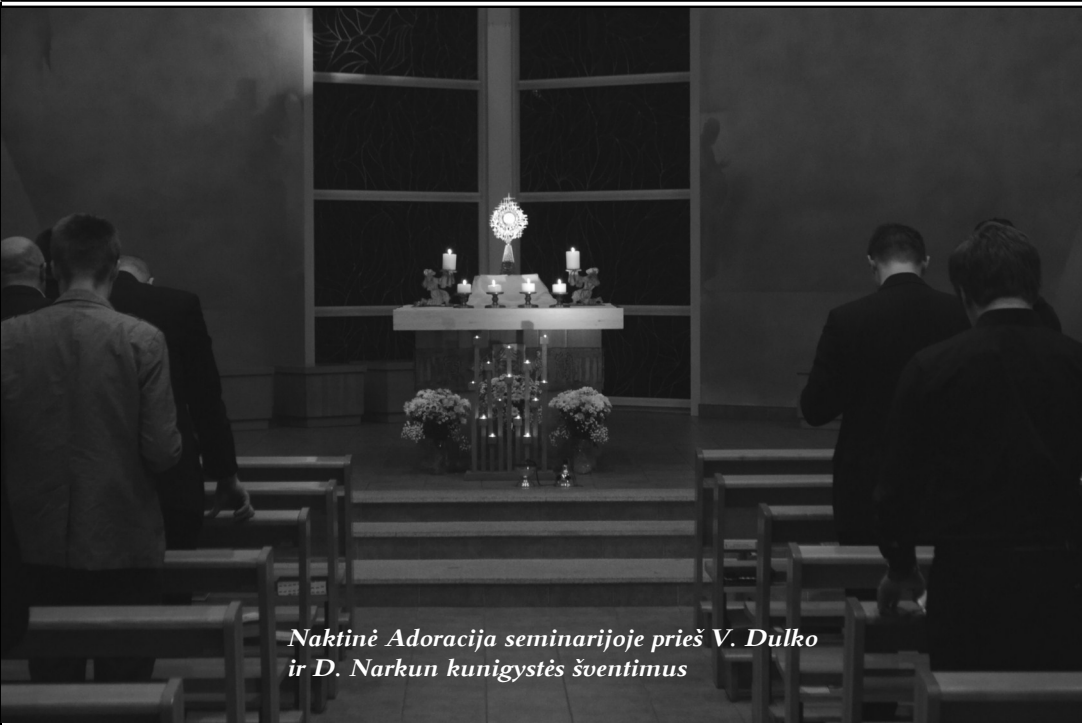
bet ką, tik ne savo Kūrėją.

Adoracija kaip kultas išsivystė vėlai – tik tryliktame amžiuje kartu su Kristaus Kūno ir Kraujo švente, kai Bažnyčioje sugriežtėjo sąlygos priimti Komuniją, o taip pat pradėjo vystytis įvairios erezijos neigiant tikrą Dievo buvimą Eucharistijoje. Kaip visuomet Viešpats sugebėjo iš blogio išlaužti gėrio – turime maldos formą, kuri tiek amžių stiprina ir stiprina katalikus.

Mūsų bendruomenėje adoracija išgyvenama įvairiai. Pirmiausia – turime grupelę atsidavusių šiai maldai, kartu ir tarnystei – jos narys įsipareigoja pasirinktą dieną savaitės begyje skirti pusvalandį laisvo laiko susitikimui su Dievu, o trečiadienio vakarą į mažąją seminarijos koplyčią susirenka visa grupelė. Antra, kiekvienas gali asmeniškai, kada tik panorėjęs (tik ne paskaitų metu ☺) arba pajutęs Dievo kvietimą apsilankyti koplyčioje ir aplankyti Jėzų Švč. Sakramente. Trečia – visa seminarijos bendruomenė susirenka adoracijai kiekvieną šeštadienį dėkoti Dievui už Jo veikimą mūsų gyvenime. Galiausiai manau, jog turime ypatingą tradiciją – naktinę adoraciją prieš brolių šventimus – prašant Dievo pagalbos jų diakonystės ar kunigystės tarnystėje. Tuomet kiekvienam klierikui tenka po valandą nakties laiko kartu su Jėzumi. Tai labai stipri ir intymi malda, kadangi Dievo Kūno akivaizdoje pavedame Jam savo brolių, kuris pats per gautą kunigystės malonę ir galią leis Kristui ateiti pas mus Eucharistijoje Šv. Mišių metu.

Seminarijos mažoji koplyčia

Naktinė Adoracija seminarijoje prieš V. Dulko ir D. Narkun kunigystės šventimus

vaikams, praktiką, kuriai pasaulyje ypač pasišventęs joanitų ordinas. Truputį abejojome, ar tai nebus per sunku vaikams? Kasdienės Mišios, ryto vakaro maldelės ir dar adoracija. Nieko panašaus – vaikai tiesiog laukdavo kiekvieno vakaro su Jėzumi, o dienos metu netgi užsukdavo į koplyčią su Juo pasisveikinti. „Leiskite mažutėliams ateiti pas mane ir netrukdykite, nes tokių yra Dievo karalystė“ (Lk 18, 16).

Kaip mažutėliai eikime prie Jėzaus. Garbinkime ir dievinkime tik Jį – už mus mirusį ir

Liudiju jums, kad adoracija yra nuostabi malda. Vien dėl to, kad tai yra Viešpaties veikimo laikas – ne žmogaus maldos, ne žodžiai ir ne veiksmai pelno malonę, o tiesiog buvimas Dievo akivaizdoje. Neregimu ir neįjuntamu būdu Dievas adoracijos metu keičia širdis. Iki pirmųjų rekolekcijų savo gyvenime guodžiausi vien šita mintimi, mąstydavau sau: gal ir nieko neįjaučiu, bet žinau, kad Dievas tikrai veikia. Atsimenu tą rekolekcijų vakarą – kuomet labai išgyvenau tikriausiai visiems paaugliams būdingą krikščioniško tikėjimo ir realaus praktinio gyvenimo konfliktą. Kai atėjome į koplyčią mano galva buvo pilna abejonių, minčių, paniekinimų, sąžinės graužaties – dūzgė lyg avilys. Bet vos kunigas atidarė tabernakulio dureles... viskas dingo. Likau tik aš ir Jis. Nors atsimenu, kad per ašaras visą tą valandą tikriausiai taip ir nepažvelgiau į Ostiją, bet to ir nereikėjo – Viešpats žvelgė tiesiai į mano širdies akis. Tai viena stipriausių ir giliausių mano Dievo pajautų, kurios prisiminimas sunkiu laiku visuomet pastiprina.

Kitą nuostabią patirtį nešiosi iš praėjusios vasaros. Organizavome vaikų stovyklėlę Varkalių kaime. Nusprendėme į programą įtraukti šventąją valandą – 30 min. adoraciją

prisikėlusį, pasilikusį Eucharistijoje. Raginu tuos, kuriems adoracija tapo rutina, gyventi ištikimybėje ir neapleisti bendrystės su Jėzumi prisimenant kiek daug jis jau yra padaręs jūsų gyvenime. O kurie pasigenda adoracijos parapijoje ar bendruomenėje, siūlau parodyti iniciatyvą, kreiptis į savo kunigą, burti grupes bičiulių, kurie pasiryžtų adoracijos tarnystei. Semkimės jėgų iš Šaltinio – paties Jėzaus Švenčiausiąjame Sakramente.

Kl. Gabrielius Satkauskas, IV kursas

Kursų išvykos – Tėvynei pažinti, ją gerbti ir mylėti

Seminarijoje jau seniai egzistuoja kursų išvykų tradicija, kai kiekvienais mokslo metais atskiras kursas susiplanuoja norimą maršrutą ir porą dienų keliauja po Lietuvą. Įprastai tai būna gegužės 1-2 dienos. Kokia yra tokių išvykų prasmė? Tai padeda pažinti Tėvynę, aplankyti mums visiems svarbias vietas – visa tai ugdo mūsų lietuvišką tapatybę, istorijos išmanymą, Gimtinės meilę. Taip pat kursų išvykos labiau „sulipdo“ kurso narius, leidžia geriau pažinti vienam kitą būnant ne akademiniam kontekste. Galiausiai, juk ir dėstytojai, darbuotojai bei vadovybė gali pailsėti nuo nerimstančios klierikų kompanijos, kuri tai pokštauja, tai garsiai dainuoja ar per pertraukas laksto su karštos arbatos puodukais rankose nuo gyvenamų kambarių į auditorijas, taip nuolat prilaistydami ant grindų ir neduodami ramybės valytojai. Šiame straipsnyje nepamokėsiu nuoseklaus kurso išvykos plano, bet nupiešiu keletą ryškesnių kelionės štrichų, kurie jums galėtų būti įdomūs ir supažindintų su vertingais faktais.

Mano kursas, kurį sudarome tik 2 klierikai, šiemet jau trečią kartą keliavome į Kauną. Natūraliai

kyla klausimas: kodėl vėl į Kauną? Juk yra daug ką pamatyti ir kitose Lietuvos vietose. Nes Kaunas – laikinoji sostinė – buvo prieškarinio Lietuvos centras, kai Vilnius tuo metu kentė okupaciją. Kaune virė religinis, kultūrinis, politinis Lietuvos gyvenimas. Ten gausu muziejų, kurie išsamiai supažindina su ano meto Lietuva, pateikia vertingos informacijos apie mūsų protėvius. Visa tai būtina pažinti, norint žinoti savo lietuviškąją istoriją ir tapatybę. Man ir Gediminui tai labai svarbu. Todėl prieš porą metų pasiryžome išnaršyti visą Kauną skersai išilgai, aplankyti kiekvieną parką ir muziejų. Šiemet mums tai galiausiai pavyko!

Pirmąją išvykos dieną važiuojame į Lietuvių liaudies buities muziejų, kuris yra įkurtas šalia Kauno – Rumšiškėse. Tai įspūdingo dydžio parkas su kalvom, miškais, miesteliais ir net dviem bažnyčiom. Atvykus į muziejų, kelionė prasideda nuo žemaitiško kaimo, kur stovi autentiški XIX a. lietuvių gyvenamieji namai su vidaus apstatymu, atskleidžiančiu caro metu gyvenusio žmogaus būdą. Taip pat galima apžiūrėti lietuvišką svirną, tvartą ar daržinę. Nuostabu tai, kad toliau eina kitų Lietuvos regionų autentiški miesteliai su būdingu vietovaizdžiu – Suvalkija, Aukštaitija, Dzūkija. Didelį įspūdį paliko unikalus prieškarinio Lietuvos miestelis su aikšte ir bažnyčia, kur buvo filmuojamas ne vienas filmas. Čia galima buvo išvysti to meto drabužių, puodynių, medžio dirbinių, vaistų, alkoholio parduotuves.

Prie IX forto paminklo

Ką darote pirkdami „Drobės“ fabriko medžiagas?

- Remiate Lietuvos tautinę pramonę,
- Duodate uždarbio daugeliui Lietuvos darbininkų,
- Remiate Lietuvos vilnų ūkį,
- Neleidžiate Lietuvos turto (pinigų) išvežti į užsienį,
- Nemokate maito ir neduodate pasipelnyti užsienių pirkliais,
- Atsipalaiduojate nuo užsienio ekonominės priklausomybės.

1014889

Kainos visiems prieinamos.

A^{kc.} B^{vė} „DROBĖ“
GELUMBĖS FABRIKAS
 KAUNAS – ŠANČIAI, Drobės g-vė 56
 Tel. Kaunas 1-03 Nr. 10

A^{kc.} B^{vė} „DROBĖ“
GELUMBĖS FABRIKAS
 KAUNAS – ŠANČIAI
 Drobės g-vė 56
 Įsteigta 1920 metais

Fabrikas „DROBĖ“ apdovanotas visose Lietuvos parodose aukso medaliais ir pagyrimais

Fabrikas „DROBĖ“ gamina įvairių rūšių ir spalvų:

„BOSTONUS“
 „DIAGONALIUS“
 „ŠEVIOTUS“
 „RIPSUS“
 „TRIKO“
 „VELIŪRUS“
 „DRAPUS“
 „MALANČIUS“
 „TULONUS“

Vilnonės antklodės ir kitų rūšių medžiagas.

Kita vieta, kurią aplankėme su Gediminu, buvo IX fortas. Tenai nėra nieko džiaugsmingo, tiktai šalta, nyku, liūdna, tačiau būtinai aplankyti. Galima rasti daug vertingos informacijos, išvysti kalinių gyvenimo sąlygas. Šiandien tai tarsi paminklas nacių nukankintoms aukoms. Įdomu, kad muziejuje sutikome ne vieną vokiečių turistą, kuris domėjosi skaudžia mums visiems istorija ir galima buvo jausti jo nuoširdų apgailėstavimą – tai mums buvo pavyzdys kaip reikia priimti istorinę tiesą ir stengtis keistis. Deja, kaip žinome, ne visi

Įdomu, kad prieškaryje alkoholio prekybą buvo monopolizavusi valstybė, o parduotuvės atrodė kaip itin saugomas bankas. Taip pat miestelyje galima buvo išvysti ano meto mokyklinę klasę, miestelio seniūno kabinetą, gaisrininkų būstinę. Ypatingai mus sužavėjo siuvykloje rastas reklaminis vienos prieškarinio įmonės lapelis, kuris atskleidžia kitokią ano meto lietuvių mąstyseną apie šalies ekonomiką. Tas lapelis byloja apie didelį sąmoningumą ir praktinę Tėvynės meilę apie kurią šiandien sužinome tik iš istorijos vadovėlių (žr. iliustraciją).

Kaip jau minėjau, ši kurso išvyka į Kauną yra jau trečioji, tad apsiribosime tik keliais paskutiniuosius išvykos įspūdžių pristatymais. Jeigu žadate vykti į Kauną, tai būtinai apsilankykite sporto muziejuje, kur galėsite greitai ir įdomiai susipažinti su lietuvių sporto pasiekimais įvairiose šakose ir pamatyti daugybę trofėjų. Sužinosite vieną įdomų dalyką, kurio šiame straipsnyje neatskleisiu. Tik užduosiu jums klausimą: ar žinote, kokioje sporto šakoje Lietuva pelniusi daugiausiai apdovanojimų? Ne, tai ne krepšinis. Tame pat muziejuje yra salė, kuri skirta cirko pristatymui – tai vienas iš dviejų Europoje esančių cirko muziejų. Ten nuotraukose pavaizduota tokios aukštos rizikos atliekamų cirko triukų, kokių šiandienos žmogus ir net cirko darbuotojas vargiai beįsivaizduotų.

žmonės ar tautos pajėgia tą padaryti. Tam reikia stiprybės ir didžiadvasiškumo.

Jeigu kada lankysitės Kaune ir turėsite keletą laisvų valandų, būtinai aplankykite aviacijos muziejų, zoologijos sodą, istorinę prezidentūrą, karo muziejų. Apie Kauno senamiesčio bažnyčias net neužsimenu – tai itin įdomios ir svarbios, aplankymo reikalaujančios, vietos. Jei norėsite tiesiog pasivaikščioti po Kauną, tai internete lengvai rasite maršrutą, kuris padės jums pamatyti 42 naujai į UNESCO Pasaulio paveldą įtrauktus pastatus. Tai itin gilų pėdsaką Lietuvos architektūros istorijoje palikę tarpukario Lietuvos metu statyti namai, kurie architektūriškai apibrėžiami kaip modernistinio stiliaus.

Kaunas yra gražus ir didelis miestas – kartu su Gediminu džiaugėmės, kad galėjome jį dar kartą aplankyti. Grįždami į Vilnių užsukome į tarp Žiežmarių ir Elektrėnų esančią Kardinolo V. Sladkevičiaus gimtinę Guronis. Ten pasigrožėjome laukuose stovinčia gražia koplyčia ir unikaliomis šv. Rožinio stotimis.

Lietuva yra graži ir istoriškai labai turtinga šalis. Mūsų protėviai ją rūpestingai statė ir dabar patikėjo mums. Pažinkime, gerbkime ir mylėkime savo Tėvynę!

Kl. Justinas Visickas, III kursas

Vis bėgti – tai mano prigimtis

Laikas yra tai, nuo ko nepabėgsi. Per šiuos metus seminarijoje jis pralėkė, psalmės žodžiais tariant, „spėriai, negaišuodamas“. Žinoma, nenuostabu – tiek daug visko čia įvyksta. Todėl šį tą nusprendžiau jums parašyti apie tą, kuris, anot V. Šekspyro, iš visų tą pačią duoklę ima. Jūsų akims ir širdžiai – personifikuoto laiko pamąstymas.

Aš visiškai neturiu progų stoviniuoti,
 Vis bėgti – tai mano prigimtis.
 Ar bandot nesėkmingai, desperatiškai skaičiuoti,
 Kiek dar dienų per greit sutirps?

Neturit teisės pykt ar baisiai aimanuoti
 Juk žemėj negyvensit nuolat, visada.
 Ir negaliu daugiau kaip paskirta jums duoti,
 Išvyksite, kur Laimę rado visata.

Mane aprėdykit prasmingo džiaugsmo rūbu,
 Negalit turto šito veltui prašvaistyt.
 Nes jei paversite buvimą mano dūmu,
 Badysit prakeiksmu, nors moku greitai gyt.

Kiek sykių sulaikyti troškote mane –
 Bent fotografijų pagalba stabtelėt ilgiau.
 Aš pats geriausias sprinteris, deja –
 Linkiu prasmės ieškot, brangieji, pagaliau.

Aš nesiekiau juk būti priešu jūsų –
 Manim naudokitės pasauliui meilę dovanot.
 Aš Laikas – įrankis naudingas būsiu.
 Manęs užteks Gerumui Viešpaties bylot.

Susipažinkime Naujasis seminarijos ūkvedys

Gintas Andriulionis

Gimiau Trakų rajone, Tiltų kaime, Varėnos dekanato Valkininkų parapijoje. Valkininkų bažnyčioje buvau pakrikštytas bei priėjau Pirmosios Komunijos ir priėmiau Sutvirtinimo Sakramentą.

Baigęs Rūdiškių vidurinę mokyklą įstojau į Vilniaus technikos mokyklą, kurioje įgijau šaltkalvio-įrankininko specialybę. Sovietiniais laikais dirbau gamykloje, ten susipažinau su savo žmona Laima, kuri buvo mano gaminamų detalių kontrolierė. Sukūrėme šeimą ir susilaukėme dviejų sūnų.

Po Nepriklausomybės atgavimo teko paragauti statybininko duonos, nes gamykla nustojo veikusi. Statybose dirbau brigadininku bei meistru. Mūsų statybos bendrovė statė ir šią Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminariją, taigi man teko garbė prisidėti prie šios klierikų ugdymo įstaigos atsiradimo. Taipogi mūsų statybos bendrovė

remontavo Vilniaus *Carito* nakvynės namus. Po šio remonto gavau pasiūlymą tapti šių namų ūkvedžiu. Taip prasidėjo mano tarnystė Vilniaus arkivyskupijoje. Nakvynės namuose susipažinau su Motinos Teresės seserimis ir su jomis teko bendrauti ne vienus metus.

Vėliau buvau pakviestas dirbti į *Carito* centrą. Ten dirbau ir ūkvedžiu, ir vairuotoju. *Carito* centre išdirbau keturiolika metų. Darbas *Carite* man leido betarpiškai pamatyti bei giliau pajauti vargšų žmonių problemas. Po kurio laiko man kilo mintis įkurti žvakių fabrikėlį, kad nepirktume jų užsienyje, bet galėtume žvakes daryti Lietuvoje. *Carito* direktorius pritarė šiai idėjai. Nors pusę metų teko mažai miegoti, bet įdėto darbo pastangos kartu su *Carito* bendruomenės narių pagalba davė savo vaisių. Žvakių fabrikėlis pradėjo veikti. Žinoma, teko daug ką daryti pačiam, gauti įrangą, lieti parafiną, konsultuotis su verslininkais, kurie nenorėjo atskleisti visų technologijos paslapčių. Su žmona sekmadieniais, eidami iš Katedros po Mišių užeidavom į *Caritą* išlieti žvakele, kad pirmadienį pamatytume ar mums pavyko.

J. Em. kard.

Ne vieną šimtą žvakių teko sugadinti, kol pasiekėm reikiamą rezultatą. Taip tapau žvakių fabrikėlio „Gerumas mus vienija“ vadovu. Matydamas įvairių priklausomybių kamuojamus žmones, nutariau jiems padėti įdarbindamas juos *Carito* žvakių fabrikėlyje, kad jie turėtų darbą, nes kitose įstaigose į juos žiūrėdavo su nepasitikėjimu. Taip nakvynės namų gyventojai galėjo patys išmokti išlieti žvakes bei galėjo užsidirbti sau pinigų tam, kad nereikėtų ieškoti maisto šiukšlių kontaineriuose. Norinčių dirbti buvo daug, pas save priimdavom ir kunigo Kęstučio Dvarecko bendruomenės „Aš Esu“ narius. Šis žvakių fabrikėlis tapo laipteliu tiems vargšams vėl įsikibti į gyvenimą, nes pusmetis darbo fabrikėlyje leisdavo pajauti darbo ritmą bei pripratindavo prie atsakomybės. Aštuntą valandą ryte jau reikėdavo būti darbe, vėliau pietų pertrauka, o vakare darbo pabaiga. Atsakomybės ir

pasitikėjimo savimi atgavimas padėjo daugeliui po žvakių fabrikėlio rasti darbą kitose įstaigose. Matydavau, kaip žmonės keičiasi, kaip jie džiaugiasi, kad sugeba savo rankomis išlieti žvakę, tą džiugesį regėdamas jų akyse aš pats jaučiau dvasinį pakylėjimą. Kai kurie fabrikėlio darbuotojai eilę metų važinėdami viešuoju transportu be bilieta po pirmos algos patenkinti man sakydavo, jog pagaliau važiavo nusipirkę bilietą, jie džiaugėsi, kad tampa pilnaverčiais visuomenės nariais.

Po J. Em. kardinolo A. J. Bačkio kvietimo kelis metus dirbau Vilniaus arkivyskupijos kurijoje komendantu. Dabar dirbu Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarijoje rektoriaus pavaduotojo ūkio reikalams pareigose. Žinoma, su meile visada prisimenu tuos metus *Carite*, nes *Carito* bendruomenė man tapo kaip šeima, jie mane suprasdavo, padėdavo, patardavo, tikrai su ašarom akyse palikau šią tarnystę, bet negalėjau atsakyti J. Em. kardinolui A. J. Bačkiui, nes jei jis mane kviečia į kitą darbą, tai reiškia aš reikalingas Dievui naujoje tarnystėje. Juk Viešpaties ranka mane veda ten, kur aš labiau Jam galiu pasitarnauti, todėl priimu drąsiai naujus iššūkius ir einu Jo parodytu man keliu.

Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarija

Laima Andriulionienė

Aš, Laima Andriulionienė (buv. Druskytė), gimiau 1961 m. Ukmergės raj., Paželių km. Tėtis Mykolas visą gyvenimą dirbo statybininku, mama Genovaitė – namų šeimininkė, o vėliau dirbo kolūkyje. Turiu jaunesnę sesę, kuri gyvena Ukmergėje. Tėvai nuo pat mažų dienų griežtai mus auklėjo: pratino prie visų namų ūkio darbų, megzti, siūti, gaminti. Tik austi neišmokau, nors mama audė. Kai pradėjau eiti į mokyklą, tėvai statėsi namus. Teko padėti tėčiui ne tik plytas nešioti. Šeimoje nebuvo vyriškų ar moteriškų darbų. Mokykloje sekėsi gerai – lankiau literatų, dramos, „darbščiųjų rankų“ būrelius. Nors mokykla tuo metu buvo atskirta nuo bažnyčios, bet į bažnyčią su tėveliais eidavome. Antroje klasėje priėmiau Pirmą Komuniją, o vėliau ir Sutvirtinimo Sakramentą. Labai gerai prisimenu Kalėdų rytą, kai kunigas išlydėdavo mus iš bažnyčios į mokyklą, o prie mokyklos durų laukdavo klausimas: „Na, ką kunigėlis sakė?“

Baigusi mokyklą atvykau į Vilnių ir baigiau profesinę technikos mokyklą. Baigusi pradėjau dirbti Vilniaus radijo matavimo prietaisų gamykloje kontroliere. Dirbau nuo 1980–1995 m. Tuo laiku susipažinau su Gintautu. Pradėjom bendrauti. 1986 m. ištekėjau. Po metų gimė sūnus Gediminas, o 1991 m. – Mindaugas. Grįžus po dekreto mane atleido iš darbo, nes žlugo gamykla.

Tuo pat t. y. 1996 m. įsidarbinau UAB „Eksma“ valytoja ir dirbau iki 2004 metų. Kadangi darbas buvo vakarais, tai įsidarbinau Vilniaus arkivyskupijos *Carito* vaistinėje ir vaikų dienos centro valgykloje. 2003 m. su Dievo ir žmonių pagalba pakliuvau į Apaštalinę Nunciatūrą. Dirbau virėja beveik 7 metus. Atvykus naujam nunciijui vėl grįžau į *Caritą*. Kadangi vyras įkūrė žvakių fabrikėlį nuėjau savanoriauti ir likau dirbti. Mokiau benamius ir priklausomus žmones gaminti žvakutes.

Esu pareiginga, darbšti, reikli sau ir kitiems, sakanti tiesą į akis.

Kadangi vyrą kardinolas A. J. Bačkis pakvietė dirbti į kurią, ten atsidūriau ir aš. Dirbau virtuvės darbuotoja ir namų tvarkytoja. Po pusantrų metų pertraukos vėl grįžau į *Caritą*. Dirbu Betanijos valgyklos *Carito* virėja. Darbas nėra sunkus, tačiau moralinis krūvis didelis. Na, bet su Dievo pagalba... O Jis visada šalia...

Želvos bažnyčia stovi ant kalno, o ant kito kalno mano namai, prie kurių stovi kaimo kryžius. Tėvų iniciatyva jis buvo atstatytas. Kai skamba bažnyčios varpai, visada girdėti. Ir tas vaikystės varpų skambesys vėl lydi mane. Tik šiuo metu ne Želvos, o Jeruzalės varpai...

Želvos bažnyčia

Pasidalijimas mintimis

Kl. Darius
Graževič,
I kursas

Ekskursija po Lentvarį

Šiame straipsnyje noriu jums papasakoti apie Vilniaus vyskupijoje esančią nuostabią Lentvario bažnyčią bei patį miestelį ir jo istoriją, kuri yra betarpiškai susijusi su bažnyčios statyba. Kaip tikriausiai supratote, aš pats esu kilęs iš Lentvario, todėl šio straipsnio puslapiuose būsiu jūsų gidas. Taigi, pradėkime mūsų kelionę.

Lentvario miestelis yra šalia Trakų, juos skiria devyni kilometrai. Anksčiau šią vietovę vadindavo Lintavariškėmis, bet vėliau šis pavadinimas buvo suslavintas ir Lintavariškės tapo Lentvorovu. Istorikai tapatina Lentvarį su

Vyganto Marburgiečio kronikoje minima „Lantvere“, kur maždaug 1394 m. vyko lietuvių kovos su kryžiuočiais.

XVII a. jau yra žinoma, jog Lentvaryje stovėjo dvaras, bet pati miestelio istorija prasideda XIX amžiuje. Grafas Juozapas Tiškevičius (1835–1891 m.) 1855 m. įsigijo Lentvario dvarą su žemėmis. 1862 m. buvo nutiestas geležinkelis jungęs Peterburgą su Varšuva, kuris ėjo per Lentvarį. Tai davė postūmį kurtis miesteliui.

Pasak legendos Rusijos carui Aleksandrui II viešint Vilniuje Tiškevičius pakvietė imperatorių apsilankyti Lentvario dvare. Pastarasis juokaudamas pažadėjo atvykti tik tada, jeigu vasarą bus pakankamai sniego iš geležinkelio stoties į dvarą nuvykti rogėmis. Kitą vasarą grafas Tiškevičius pranešė carui, kad viskas paruošta Aleksandro apsilankymui. Atvykęs imperatorius iš tikrųjų pamatė stotyje stovinčias roges, o kelias į dvarą buvo apipiltas storu druskos sluoksniu.

*Lentvario Viešpaties Apreiškimo
Šoč. Mergelei Marijai bažnyčia*

Orsino Bongio.

Vladislavo ir Marijos Tiškevičių lėšomis ši bažnyčia buvo pradėta statyti 1920 m. Užsakovai prašė architekto, kad bažnyčia būtų statoma tuo metu madingu neoromaniniu stiliumi. Dėl Pirmojo pasaulinio karo bažnyčios statyba strigo, tačiau 1926 m. ji buvo užbaigta ir pašventinta tuometinio Vilniaus vyskupijos administratoriaus vyskupo Kazimiero Mikalojaus Michalkevičiaus (1865–1940 m).

Dar prieš pašventinimo apeigas bažnyčios altoriuje buvo pakabintas XVII a. Nukryžiuotasis, kurį 1926 m. popiežius Pijus XI atsiuntė iš Vatikano. 1927–1934 m. bažnyčioje vyko smulkūs vidaus darbai bei buvo pastatytas bokštas. Per Antrąjį pasaulinį karą 1942–1943 m. arkivyskupui Mečislovui Reiniui pritarus vyko dekoro darbai ir šoninės koplyčios statymas grafui Tiškevičiui palaidoti. Tuo tarpu 1939 m. miestelis oficialiai pavadintas Lentvariu, o lietuviškos pamaldos bažnyčioje įvestos 1940 m.

Bažnyčios vidaus dekoras

Grafo Tiškevičiaus iniciatyva buvo pastatytas vinių fabrikas, miestelyje dėl geležinkelio apgyvendinti konduktoriai ir geležinkelio darbininkai. 1866 m. Lentvaryje buvo 162 gyventojai, o 1923 m. jau apie 2 000 gyventojų. Mirus Juozapui Tiškevičiui Lentvario dvarą paveldėjo jo jauniausias sūnus Vladislavas Tiškevičius, kuris 1892 m. vedė Mariją Kristiną Liubomirską. V. Tiškevičius ir Lentvario gyventojai 1897 m. prašė valdžios leidimo statyti bažnyčią, kadangi buvo priversti keliauti sekmadieniais į už trijų kilometrų esančią Vokės koplytėlę arba net į Senųjų ar Naujųjų Trakų bažnyčias. Tačiau statyti bažnyčios valdžia neleido, bet buvo gautas leidimas įrengti laikiną koplyčią Lentvario dvare. Žinoma, koplyčia negalėjo

talpinti visų norinčių dalyvauti pamaldose. Todėl V. Tiškevičius ir miestelio gyventojai parašė pakartotinį prašymą dėl mūrinės bažnyčios statybos, ir 1905 m. šis prašymas buvo patenkintas. Bijodami, jog valdžios leidimas bus panaikintas, tikintieji per 10 dienų skubiai pastatė medinį pastatą, kuris turėjo tarnauti kaip laikina bažnyčia. Šį medinį pastatą pašventino tuometinis Vilniaus vyskupas Edvard von Ropp. Mūrinės bažnyčios architektu pasirinktas italas

XIV Kryžiaus kelio stotis

Šv. Pranciškaus relikvija

Bažnyčios dekoru projekto autorius buvo Jurgis Hopenas, o dekoravimo temas parinko klebonas dr. Kazimieras Kulakas, kuris po karo sutvarkė visus bažnyčiai padarytus pažeidimus. Lentvario bažnyčios dekoras yra tikrai retas. Freskos ir sgrafito (it. raižytas) dekoras padengia beveik visas bažnyčios sienas. Bažnyčioje paveikslai ir kiti religiniai simboliai yra išraižyti ant sienų tinko. Tuo pačiu būdu padarytos ir Kryžiaus kelio stotys. Prieš atliekat šiuos darbus buvo dedami trijų spalvų tinko sluoksniai, o vėliau jie buvo praskutami ligi reikiamos spalvos. Taip gauti amžini paveikslai. Tokia technika Lietuvoje dekoruotos tik dvi bažnyčios: Lentvario ir Perlojos. 1955 m. Panevėžio vyskupas Kazimieras Paltarokas iškilmingai konsekrovo bažnyčią. Joje 1957–1962 m. klebonavo Vaclovas Aliulis MIC, 1962–1966 m. Juozas Urbanas, 1966–1968 m. Ignas Paberžis, 1968–1991 m. Bronius Sakevičius, 1991–1993 m. Vytautas Rudis, 1993–2000 m. Mirosław Grabovski, 2000–2010 m. Tadeuš Aleksandrovič, dabartinis jos klebonas Gintaras Petronis.

Lentvario bažnyčioje buvo pakabinti nauji varpai, kurie pavadinti šv. Judo Tado, šv. Pranciškaus ir neseniai paskelbto šventuoju popiežiaus Jono Pauliaus II vardais. Operos solistė Teresa

Žylis–Gara, kilusi iš Lentvario, 2004 m. padovanojo bažnyčiai naujus vargonus. Kunigo Mirosłavo Grabovskio klebonavimo laikais buvo atvežtos šv. Pranciškaus relikvijos, o kun. Tadeuš Aleksandrovič pasirūpino šv. Faustinos relikvijomis ir įdiegė tarp tikinčiųjų Dievo Gailestingumo kultą.

Ką gi, laikas baigti mūsų ekskursiją. Jeigu jums buvo įdomu, tai kviečiu kiekvieną apsilankyti mano gimtajame miestelyje ir užėti pasimelsti

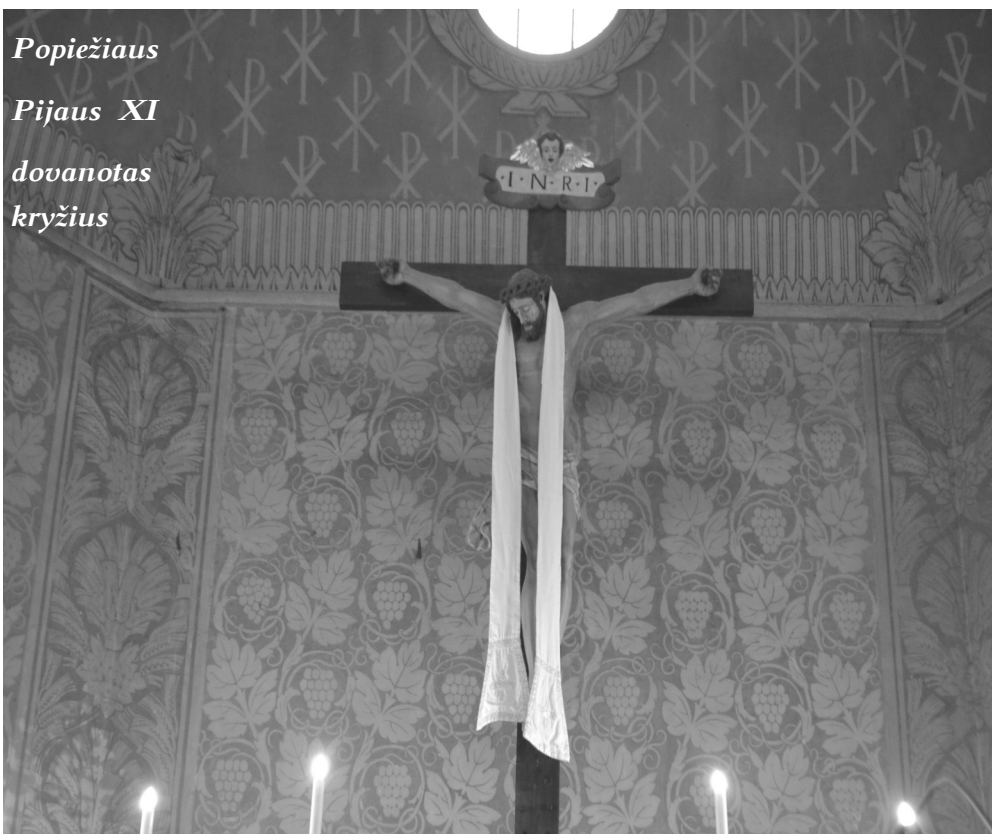
Lentvario Viešpaties Apreiškimo Švenčiausiajai Mergelei Marijai bažnyčioje.

Šaltiniai:

Kviklys Bronius, „Lietuvos bažnyčios“, V tomas, Čikaga, 1986 m.

Mūsų Lietuva, I tomas, Vilnius, 1989.

*Popiežiaus
Pijaus XI
dovanotas
kryžius*

Kl. Tomaš Sekanskij,
V kursas

Jonas Paulius II – šventumo pavyzdys

Tegul būna pašlovintas mūsų Viešpats Jėzus Kristus ir Jo motina Marija per visus amžių amžius!

Kai *Teesie* redaktorius paprašė manęs pasidalinti keliomis mintimis apie šv. Joną Paulių II, jis uždavė man klausimą, kas šis popiežius yra man? Šventasis Jonas Paulius II man yra Žmogus iš didžiosios raidės, kuris sugebėjo gyventi šventą ir pilnai Dievui atiduotą gyvenimą. Kartais šventumą kai kurie žmonės įsivaizduoja kaip kažką labai tolimą ir nepasiekiamą. Bet Karolis Voityla parodė man ir milijonams žmonių, kad šventumas yra čia pat, šalia manęs, kiekvienoj akimirkoj ir situacijoje, tik svarbu jį pastebėti ir priimti į savo gyvenimą, kad šventumas taptų norma kiekvieno asmens kasdienybėje. Šv. Jonas Paulius II parodė man kaip klierikui ir ateityje, jeigu Dievas norės, busimam kunigui, koks gali būti pats trumpiausias kelias einant link šventumo. Ir tas trumpiausias kelias yra žmogus, nes visa šv. Jono Pauliaus II tarnystė (knygos, enciklikos, kelionės, katechezės, ligonių,

jaunimo, šeimų, vargšų pastoracija ir t.t.) buvo skirta žmogui ir dėl žmogaus. Ta nesavanaudiška, besąlygiška ir dovanojanti meilė žmogui tiesiog tryško iš šv. Jono Pauliaus II. Tačiau labai svarbu nepamiršti, kad tos meilės žmogui pirminis ir galutinis šaltinis – Dievas. Dievas per popiežių prisilietė prie kiekvieno tikinčio žmogaus širdies bei prie manosios – ačiū Jam už tai.

Man labai įstrigo viena istorija iš kunigo Karolio Voitylos gyvenimo, o tiksliau sakant jo kalėdojimas. Karolis Voityla dar būdamas kunigu vaikščiojo iš namų į namus kalėdodamas ir parapijiečiai dažniausiai jam duodavo įvairiausio maisto ar pinigų kaip auką. Bet ką darė kunigas Voityla su visomis tomis gautomis gėrybėmis? Vienuose namuose jis paimdavo ką žmonės jam duodavo, o kituose namuose sunkiai gyvenantiems žmonėms atiduodavo. Tai ir yra šventumas, kurio moko mane šv. Jonas Paulius II: imti iš Dievo ir duoti žmonėms, imti iš žmonių ir duoti labiau stokojantiems.

Dėkoju Dievui už popiežių Joną Paulių II, dėkoju už jo žmogiškumo, šventumo, pamaldumo, gerumo, nuoširdumo ir besąlygiškos meilės ir tarnystės Viešpačiui pavyzdį. Tegul Jo gyvenimo ir šventumo pavyzdys tampa kiekvienam žmogui žemėlapiu einant link Dievo.

Šv. Jonai Pauliau II, melski už mus!

Kl. Povilas Slaminis

Pastoracinių metų ypatumai Žiežmarių parapijos bendruomenėje

Miela malonu man rašyt „Teesie“ laikraštukui. Brangus šio laikraštuko skaitytojau, nenustebk, manęs seminarijoje nesimato. Nesimato dėl to, kad esu paskirtas į parapiją atlikti metinę pastoracinę praktiką. Kas tai per praktika, galite paklausti... Šios praktikos metu dirbaujosi parapijoje. Ši tarnystė yra įdomi tuo, kad jos metu betarpiškai galiu prisiliesti prie pastoracijos. Galima sakyti, jog pasineriu į parapijinę veiklą: ligonių sielovada – nešant Švenčiausiąjį Sakramentą sergantiems, parapijinė katechezė, sielovadinis darbas su jaunimu, vaikais, parapijos knygų pildymas ir daug įvairiausių kitų veiklų. Kaip sakoma, dirvonai platus ir nearti. Taigi, pasiraitojęs rankoves kimbu į darbus.

Visi seminarijos studentai puikiai žino, kad seminarijos ugdymas statomas ant keturių polių: akademinio, dvasinio, pastoracinio, bendražmogiško. Daug kas gali pasakyti, kad toks metodas parapijoje negalioja, bet mano nuomone, šis seminarinis modelis niekur nedingsta, bet priešingai jis įgauna visai kitokį atspalvį – būtent praktinį. Remdamasis šiuo modeliu noriu pristatyti savo pastoracinius metus.

Akademinis ugdymasis. Šis mokslinis augimas yra reikalingas. Parapijoje akademinis brendimas yra labai svarbus, nes šių dienų žmogus – tai daug žinantis žmogus. Parapijoje gyvena įvairūs žmonės. Vieni nuolat vis kažko ieško, kiti yra informacijos „siurbliai“, žinoma,

yra ir visiškai abejingų krikščioniškam mokymui. Parapija spalvinga, kaip ir visas pasaulis margas. Gyvenat tokioje terpėje nori nenori privalai intelektualiai pasitempti. Būdamas Žiežmariuose pastebėjau vieną įdomų dalyką, kad vietiniai žmonės persmelkti Gerosios Naujienos alkio. Pasitaręs su klebonu nutariau sakyti sekmadieninius mokymus. Šių mokymų spektras prasideda praktiniais dalykais: kaip reikia elgtis atėjus į bažnyčią, kaip ir kas vyksta bažnyčioje ir po truputį perėjau prie rimtų temų, tokių kaip sakramentai, ekleziologija (mokymas apie Bažnyčią). Taigi, kiekvieną sekmadienį susirinkusiems parapijiečiams sakau mokymus.

Kitas svarbus dalykas yra tas, jog atsiranda tokių parapijiečių, kurie susidomi mokymu, įdėmiai klausosi. Iš to susidomėjimo kyla koks nors klausimas susijęs su teologine tematika. Žmonės domisi Gerąja Naujiena, o tas ypač pasireiškia kalėdojant, t. y. lankant parapijiečius. Vieni nuoširdžiai domisi ir nori sužinoti krikščionišką tiesą, o kiti nori diskusijos. Tokie parapijiečių norai yra stimulus man pačiam drūčiai pasiskaitinėti ir pasidomėti vienu ar kitu klausimu. Žodžiu, kuo toliau į mišką tuo daugiau medžių.

Žiežmarių Šv. Apaštalo Jokūbo bažnyčia

Žiežmarių herbas

Teologija yra toks mokslinis „padaras“, kuris turi būti nuolat maitinamas: reikia skaityti ir domėtis teologine tematika. Būnant parapijoje tokiam skaitymui ir domėjimuisi reikia išsikovoti laiko, nes parapijiniai rūpesčiai tiesiog prispaudžia. Taigi, tam reikia savarankiškų studijų. Kaip sakant, nieko naujo – kaip seminarijoje, taip ir parapijoje.

Dvasinis ugdymasis. Akademinis augimas yra gerai, bet reikia atsiminti vieną svarbų dalyką, jog visa teologija gimsta ant kelių (meldžiantis). Tik būdamas parapijoje pastebėjau, kad skirti laiką maldai yra be proto sunku. Maldos laiką reikia išsikovoti. Šis laikas turi būti iškovojamas iš gausybės darbų apsupties. Bičiulystė su Viešpačiu yra būtina. Buvimas Žiežmariuose leido man suprasti, jog malda keičia mane patį, o su mano paties pasikeitimu keičiasi ir mano aplinka. Žmonės yra pastabūs: sulaukiau komplimentų, kad esu linkęs į maldą. Tokie komplimentai leidžia augti Dievo malonėje, bet reikia atsiminti, kad yra *tas – žemai, apačioje* (piktasis). Jis besinaudodamas komplimentais užmigdo mus pačius: užleidžia miglą mūsų dvasiniame gyvenime. Iš pamaldumo gali likti tik pamaldumo trafaretas be turinio. Ką daryti tokiu atveju, galite manęs paklausti? Sakau tą iš patirties, tiesiog reikia išbūti maldoje ir daugiau laiko skirti maldai. Tik

Dievo malonė gali sudaužyti sunkumą melstis. Man esant pastoraciniuose metuose pastebėjau, kad pastoviai išgyvenu dvasinę kovą. Dievo tautos liturginės valandos, dvasinis skaitymas, sąžinės patikra yra tie ginklai, kuriais nugalimas piktasis. Labai didelį vaidmenį šioje kovoje turi susitikimas su Viešpačiu adoracijoje. Tai susitikimas, kuris man duoda antrą kvėpavimą. Be šio susitikimo mane tiesiog užspautų rutina. Taigi, dvasinis augimas be vidinės kovos neįsivaizduojamas.

Pastoracinis ugdymasis. Šis ugdymo polis yra be galo margas. Margas kaip pavasarinių gėlių puokštė. Pastoracijos spektras yra platus. Bet išryškinsiu keletą savo pastoracinių veiklų.

Ligoniai. Žiežmarių parapijoje, kaip ir visose kitose parapijose, gausu pagyvenusių, sergančių žmonių. Jie yra persmelkti Švenčiausiojo Sakramento noro. Taigi, tokiems pasiligojusiems žmonėms nešu Šventąją Komuniją. Mano manymu šios tarnystės atlikimas man pačiam leidžia prisiliesti prie Gerosios Naujienos troškulio. Kai pamatau ligonio ašaras atnešus Švenčiausiąjį Sakramentą, suprantu, jog tam asmeniui yra tikrai svarbus žmonės mylintis Triasmenis Dievas. Tos ašaros yra liudijimas, jos man liudija Kristaus kančią. Ši veikla mane labiausiai augina iš visų kuriomis užsiimu.

Laisvės paminklas Žiežmariuose

Parapijinė katechezė. Tai subtilus dalykas. Kaip bebūtų keista šiais metais neturiu nei sutvirtinamųjų, nei Pirmosios Komunijos vaikų. Bet Viešpats davė man malonę ruošti įkrikščioninimo sakramentams tris jaunuolius. Tai jaunimas iš probleminių šeimų. Tokią tarnystę turiu pirmą kartą. Susitinkam kartą per savaitę. Kaip kas nors sakytų – informacijos perdavimas apie Kristų yra svarbiausia, bet šioje situacijoje pastebėjau vieną dalyką. Reikia nebijoti melstis, nes tokie vaikai iš probleminių šeimų yra labai imlūs. Jie greit pagauna kuo tu gyveni. Jei tu gyveni tuo ką sakai – katechezė bus vykusi. Taigi, malda yra kaip virusas, kuriuo jie greit užsikrečia. Todėl šalia visos informacijos perdavimo turi būti ir malda.

Kalėdojimas arba parapijiečių lankymas. Ši pastoracijos sritis yra varginanti jei parapija didelė, bet kiekviena lazda turi du galus. Viename – daug jėgų atimantis žmonių lankymas, o kitame – parapijos žmonių pažinimas. Tai yra puiki terpė evangelizuoti. Kalėdojimo metu neprisakysi ilgų mokymų, bet kartais žmogui užtenka pasakyti pora gražių žodžių, kurie duoda viltį. Visa tai liudiju iš patirties.

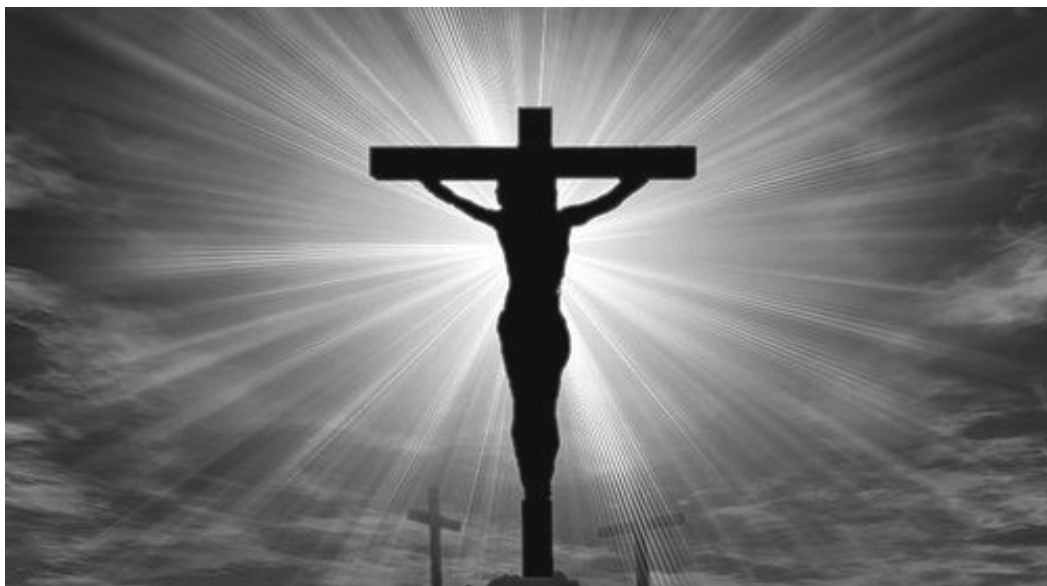
Jaunimo pastoracija. Tai subtilus dalykas. Jaunimo pastoraciją vadinu – alternatyvos pastoracija. Dabar jaunas žmogus bombarduojamas informacijos srauto. Šis srautas jauną žmogų greit pasigauna ir nusitempia su savimi. Atėjus į Žiežmarius radau labai įdomią situaciją: žiežmarietišką jaunimo dirvą, kuri jau buvo supurenta kunigo Algio, kunigo Lauryno ir prieš tai buvusių klierikų. Parapijos jaunimo grupę sudaro mano buvusių kolegų sutvirtinamieji. Jie pasiliko bažnyčioje ir jie nori kažko daugiau. Į jų poreikius atsiliepiu, tik atrodo kartais, kad rezultatas yra nematomas. Jaunimas yra ištroškęs sužinoti, kas yra Dievas, koks Jis yra, kas per „daiktas“ yra tikėjimas. Čia atsiveria platus mokymo laukas. Tai iš dalies yra chaotiška, nes neturiu pasiruošęs jokios programos ar kažko panašaus. Šioje srityje mokymai kyla tiesiog natūraliai. Išgirstu apie ką jaunimas kalbasi, kuo jis gyvena ir tada sau iškeliu tikslą – parodyti alternatyvą,

visose situacijose mokau atrasti Dievo veikimą jaunuolių gyvenime.

Dievulis man nepašykštėjo dar vienos didelės malonės – pasiruošimo Lietuvos Jaunimo Dienoms. Tai darau pirmą kartą. Ruošti jaunimą šiai tikėjimo šventei didelė Dievo dovana. Kodėl taip sakau? Atsakymas paprastas, LJD pasiruošimas yra klėjai, kurie sulipdo jaunimą draugystės ryšiais. Džiugu matyti kaip jaunas žmogus atradamas save po truputį atranda, kad šalia yra kiti, o ne jis vienas. Šis pasiruošimas Lietuvos Jaunimo Dienoms sustiprina jaunų žmonių bendruomeniškumo jausmą.

Bendražmogiškas ugdymasis. Su šiuo ugdymo ypatumu kur kas sunkiau. Dauguma žmonių mane jau mato kunigu. Tokia pozicija jiems neleidžia pilnai išsakyti savo asmeninės nuomonės apie mane kaip žmogų. Todėl lengva užmigti ant laurų ir matyti save kaip „poną tobulybę“, o taip tikrai nėra. Tad šiam bendražmogiškam augimui galimi du orientyrai – klebonas ir Geroji Naujiena. Labai svarbu palaikyti bendrystę su parapijos klebonu. Aš su juo kartas nuo karto pasikalbu ir tik tokiu būdu pamatau savo bendražmogiško augimo plusus ar minusus. Kitas labai svarbus momentas, jog bendražmogiškam augimui reikalinga Evangelija. Iš ten renkuosi patarimus ir bandau pritaikyti juos sau.

Buvimas parapijoje duoda didelę naudą, nes jau galiu betarpiškai prisiliesti prie sielovadinio darbo. Tai pagilina mano patirtį, moko mane praktinių dalykų. Tarnystė parapijoje man teikia žinių, kurios be abejo pravers ateityje.

Kl. Žilvinas

Treinys, V kursas

Kur „padedame“ prisikėlimą mūsų tikrovėje?

Šių dienų pasaulis paradoksaliai primena apaštalo Pauliaus laikų antikinį pasaulį, kuriame kaip viena filosofinių mąstymo srovių egzistavo gnostinė (mokymas apie slaptą žinojimą) – dualistinė (kūno ir dvasios supriešinimas) neoplatoniška sistema, kurios esmė, grubiai tariant – anapustinės dieviškojo pasaulio (platoniškos) idėjos ir žemiškosios tikrovės, sielos ir kūno, žinojimo kaip išlaisvinimo ir tikėjimo kaip išlaisvinimo atskirtis ir kontroversija (prieštara). Žydų ir vėliau krikščioniškoje biblinėje antropologijoje, skirtingai nuo graikiškosios-antikinės, vyravo nuomonė apie sielos ir kūno integralumą (visumą). Analogiškai ir mūsų laikais, XXI a. „deuteropostmodernizmo“ epochoje, keistai įsivyravo savotiška kūno ir sielos arba dvasios atskirtis. Kai kalbėsi su eiliniu šiuolaikiniu žmogumi, netgi pakankamai išsilavinusiu, dažnai kalba norom nenorom pradeda suktis apie šio gyvenimo įvairius niansus. Kaip taisyklė toks pokalbis kiek vėliau ar bent jau pabaigoje būtinai pakrypsta į „egzistencinių“ klausimų svarstymą: „kaip išgyventi

gaunant tokį atlyginimą?“, „kas bus toliau, nes žmonės ir pasaulis ritasi žemyn?“, „kaip gerai buvo anksčiau, kai buvo žymiai geresni laikai, nereikėjo „taip vargti“ (dažnai pridėdant, kad buvo ir darbo ir duonos ir, ačiū Dievui, sąžinei krustelėjus nepamirštant pridėti, kad tebuvo tik viena blogybė – „draudė ir persekiojo tikėjimą ir tikinčius“), „kur ieškoti išsigelbėjimo iš įvairių problemų – pas politikus, banditus, išvykstant į užsienį, bandant bėgti nuo savęs ir „baisaus“ pasaulio į visokias priklausomybes, pradėdant nuo serialų, valgymo ir apsipirkinėjimo prekybos centruose, baigiant nuodijimusi alkoholiu, seksu, narkotikais bei apkalbomis ar pavydu?“

Žodžiu, anot Koheleto knygos, „nieko naujo nėra pasaulyje“, o vien tik kalbos apie kūną ir su juo susijusius reikalus. Jei netyčia kuriam nors iš minėtų pašnekovų išsprūsta žodis „dvasingumas“, „dvasia“, „moralė“ ar pan., tai tuojau redukuojama iki savotiško pabėgimo nuo šio pasaulio į įvairias okultizmo, burtų, magijos, rytietiško dvasingumo formas, kaip ir panašiai, matyt, buvo apie 50 m. Korinto mieste, išaukštinant to meto ekstatinę (perdėtai išryškintą) krikščionybę ir jos pasekėjus, kuriuos ironiškai kritikavo ir dėl kurių ašaras liejo apaštalas Paulius. „Ekstatinė“ ar „okultinė krikščionybė“ niekur nedingo, pasikeitė tik jos „forma“, bet ne „materija“. Ir nors dabartiniame pasaulyje, pasak kai kurių teologų, yra pastebimas didžiulis dvasios deficitas, dvasingumo troškimas, pati žmogaus, sukurto pagal Dievo paveikslą ir panašumą, prigimtis šaukte šaukia ir trokšta laikytis biblinio integralaus sielos ir kūno modelio. Žmonės per šio amžiaus „naujuosius ekstatikus“ (horoskopų sudarytojus, ekstrasensus) niekaip nesugeba atrasti ir suprasti, kad žmogui iki pilno taip jų aukštinamo kūno integralumo reikia teisingos ir tikros, o ne „ekstatinės-neognostinės“ tikėjimo sampratos. O jos niekas kitas negali duoti, kaip tik tikėjimas į Tą, kuris savo mirtimi ant kryžiaus ir Prisikėlimu suvienijo Žemę ir Dangų, išlaisvino, atpirko mus ir nuodėmės sužeistą žmogų pakvietė į dangišką laimę ir amžinybę, kuriai neprilygsta niekas šioje Žemėje.

Bandant konkrečiai atsakyti į klausimą, kur mes, žmonės „padėjome“ prisikėlimo viltį, į pagalbą ateina paties Pauliaus žodžiai: „jei Kristus nebuvo prikeltas, tai jūsų tikėjimas tuščias, o jūs dar tebesate nuodėmėse“ (1 Kor 15,17). Šiandieninis stereotipinis žmogus (o tokių yra nemažai) prisikėlimo viltį padėjo į savo „tuščią tikėjimą“. Galbūt ne tuščią nepraktikuojamos ar formalios katalikybės prasme, tačiau tuščią, nes pagrįstą „naujuoju tikėjimu“, tikėjimu šio pasaulio dvasia ir jos teikiama malonumais ir vilionėmis, sinkretistiniu įvairių rytietišku religinių praktikų mišiniu, kurį gali rinktis lyg atėjęs į prekybos centrą, tikėjimu, kad jausmas yra tiesa ir nieko nėra pasaulyje svarbiau ir didingiau, negu šis „aš“, kurį valdo bet kokie jausmai. Tuo tarpu, pasak Šv. Ignaco Lojolos dvasingumo kai kurių gairių, yra visiškai atvirksčiai su jausmais, į kuriuos dedame tokias dideles ir nepagrįstas viltis šiame gyvenime. Pvz. jei mane apima labai geras ir malonus jausmas, jis gali būti toli gražu ne iš Dievo Dvasios, ir atvirksčiai – kai mane aplanko labai blogas ir sunkiai pakeliamas jausmas, tai iš tiesų gali būti tikras Dievo balsas mano širdyje sąžinės pavidalu. Tai kodėl gi šių dienų žmonės nesusimąsto apie tai ir savo pseudoprisikėlimo viltį sudeda į laikinus ir praeinančius dalykus, t. y. „auksą, sidabrą, akmenį, meno ir žmogaus minties kūrinius“, ką taip kritikavo apaštalas Paulius Atėnų Aeropage (Apd 17,29), ar panašius dalykus?

Peršasi tik du atsakymai: arba jie pasiduoda, arba per prievartą (ar nesąmoningai) yra spaudžiami pasiduoti šio pasaulio dvasiai. Yra duomenų, kad visam tam daro įtaką tendencingos struktūros, kurios yra pasišovusios, kaip ir visais laikais, bet ypač dabar, valdyti žmoniją per masines informacijos priemones taikydamos pseudoreliginę, psichologinę, socialinę, politinę prievartą ir kitus metodus. O visa tai reikalinga tam, kad per seną, jau kadaise Romos imperijoje plačiai naudotą „duonos ir žaidimų“ principą žmonės pasiduotų panašioms manipuliacijoms ir pasidarytų bevalėmis ir bedvasėmis

marionetėmis, anot šv. Pauliaus, iš tiesų „labiausiai apgailėtini iš visų žmonių“...

Taikantis prie dabar vyraujančios visuotinės tolerancijos ir savikritikos mados principo, galime bandyti paneigti visokias tokias aukščiau išdėstytas ir panašias „sąmokslų teorijas“ ir klausti savęs: ar stengiantis „keisti pasaulį“, reikia pradėti visų pirma nuo savęs (kas būtų absoliuti krikščioniška tiesa), ar nuo paties pasaulio keitimo (kas būtų universali krikščioniška netiesa)? Ir drąsiai galima būtų atsakyti, kad pirmasis variantas būtų tikrasis ir teisingas kelias (netgi biblinis). Tačiau, manau, kad būtų teisinga ir reikalinga taip mąstantį žmogų padrąsinti, ką ir darė Jėzus dažnai kartodamas žodį „nebijok“ Petru ir kitiems mokiniams. Visgi, ar ne pačiame nihilizme (neigimas) slypi tikroji asmeninio ir visuotinio prisikėlimo tiesa? Nes už tokio nihilizmo taip pat galbūt slypi Gyvasis Dievas ir Jo išmintis? Juk Senojo Testamento Koheleto svarstymus apie mus supančio pasaulio beprasmybę pakeitė Makabiejų knygoje išpuoselėta prisikėlimo viltis, kuri galiausiai išsipildė Jėzuje Kristuje ir pildosi kiekvieną kartą, kuomet toks „nihilistas“ maldoje suklumpa ant kelių priešais Švenčiausiąjį...

Mons. Žydrūnas

Vabuolas

Aš sodinu, o Dievas augina (plg. 1 Kor 3, 6)

2013 m. rudenį buvau paskirtas rūpintis Olandijos lietuvių sielovada. Ši tarnystė nebuvo man nauja – anksčiau kelis kartus įvairiomis progomis esu vykęs aukoti Mišių mūsų tautiečiams keliuose Norvegijos miestuose, kartą – Danijos sostinėje Kopenhagoje. Įvairiomis progomis esu lankęsis ir kitose lietuvių bendruomenėse įvairiose šalyse ir netgi žemynuose.

Žinoma, negaliu lygiuotis į vieną eilę su kitas broliais kunigais, kurie rūpinasi užsienyje gyvenančių lietuvių sielovada nuolat tarp jų gyvendami, kas sekmadienį aukodami Mišias, teikdami sakramentus, atlikdami kitus kunigiškus patarnavimus. Mano vykdoma pastoracija yra proginė – maždaug keturiskart per metus nuvykstu į Olandiją paaukoti Mišių, pasakyti pamokslo, išklaudyti išpažinčių.

Kelionė paprastai trunka vieną parą. Nuskrendu ten sekmadienio rytą, nuo 14 val. bažnyčioje budžiu laukdamas išpažinčių, 15.00 būna Šv. Mišios, po Mišių – pabendravimas prie arbatos. Nakvynei paprastai priima kas nors iš lietuvių, todėl iš bažnyčios vykstame į jų namus, pavakarienuojame, pasikalbame, o kitą rytą atsikėlus ir papusryčiavus jau tenka skubėti į oro uostą skrydžiui atgal. Per tokį trumpą laiką giliau pažinti žmones ar organizuoti nuoseklesnį darbą su jais yra neįmanoma.

Per tuos kelis kartus, kai buvau Olandijoje aukoti Mišių, žmonių ateidavo labai įvairus skaičius. Kaip ir Lietuvoje, kur per šventes bažnyčios būna kur kas pilnesnės nei eiliniams sekmadieniams, užsienio lietuvių tarpe irgi veikia švenčių fenomenas: kai nuvykdavau Velykoms, Vėlinėms ar Vasario 16-ajai,

Mišiose dalyvaudavo per 50 žmonių (per pastarąsias Velykas buvo atėję beveik 100!), tuo tarpu įprastą sekmadienį tesusirinkdavo apie 20... Ne paslaptis, kad daliai emigrantų lietuviškos Mišios užsienyje yra labiau kultūrinis renginys, kuriame kartą apsilankius, kitąkart tarsi nebėra ko važiuoti. Kiti neatvažiuoja dar ir dėl to, kad kartais dirba net sekmadieniais, norėdami prasigyventi. Dar kitų namai pernelyg toli nuo bažnyčios: pasiryžti atvykti į Mišias, iki kurių reikia važiuoti pusantros ar pora valandų pirmyn ir tiek pat atgal, nėra taip jau paprasta.

Lietuviai nėra drąsūs ir dalyvaudami Mišiose. Mišių atsakymų daugelis arba nemoka, arba primiršę, arba nedrįsta garsiai tarti, o kadangi Olandijoje emigrantai dažniausia jauni arba vidurinėsios kartos, tai Mišiose nebūna, kaip Lietuvos bažnyčiose, vyresnių ir Mišių atsakymus gerai mokančių žmonių grupelės, kuri už visus susirinkusiuosius atsakytų į kunigo žodžius. Todėl Mišios neįsivaizduojamos be Mišių atsakymų lapų, kuriuos turėdami rankose žmonės bent šiek tiek gali Mišiose dalyvauti – kitaip jos liktų tik kunigo monologas su savimi. Reikia pasidžiaugti, kad yra kas paruošia ir veda giesmes, nes anksčiau kai kuriais atvejais aukojant Mišias lietuviams Norvegijoje tekdavo ir pačiam tą daryti, nors visai nesijaučiau nei stiprus giesmininkas, nei giesmių vedėjas. Tada tikrai pravertė viena kita gerai įsiminta giesmė, ar bent jau užgiedotas „Aleliuja“, kad Kalėdų ar Velykų Mišios nebūtų vien tik skaitytinės... Raginu jus visus, kurie ruošiatės kunigystei, mokytis giedoti ir būti pasirengus ne tik Mišias paaukoti, bet esant reikalui net ir giesmes vesti – manau, kad ir Lietuvoje ne visada bus galimybė turėti vargonininką.

Nepaprasta emigrantų pastoracijos dalis yra ir išpažinčių klausymas. Buvo atvejų, kai visą valandą prabudėjęs klausykloje, išpažinties niekas taip ir neateidavo. Žmonės emigracijoje paveikti pasaulietišku vėjų, kurie Olandijoje pučia ypač stipriai. Išpažintis tarp šios šalies tikinčiųjų apnykusi, o dauguma tų, kurie kartais lanko šv. Mišias, ramiausiai priima Komuniją, niekad neidami išpažinties.

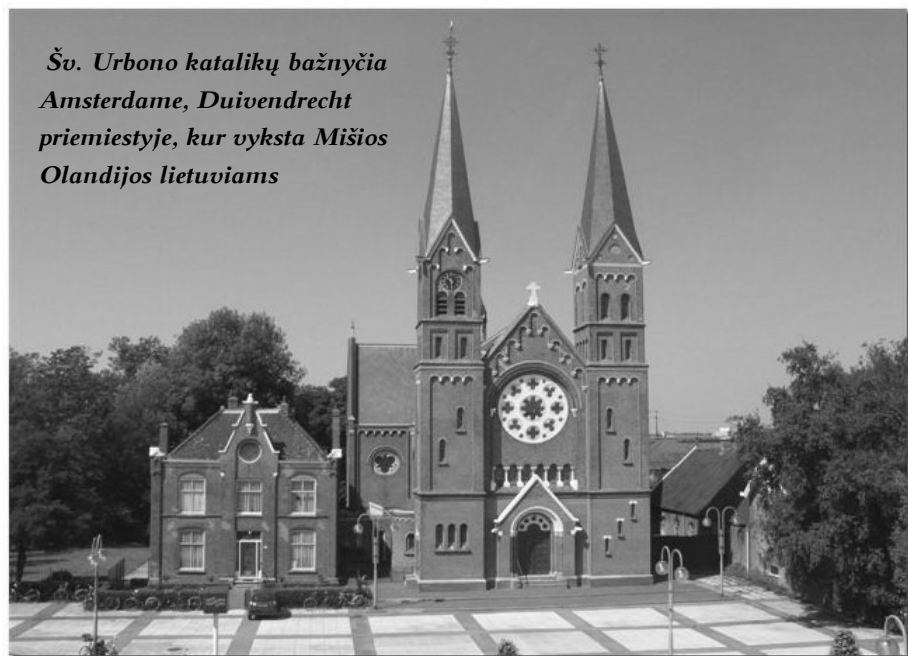
Kai kada Bažnyčios mokymo uoliau besilaikantiems netgi jaučiamas priešiškus – štai viena lietuvių šeima pasakojo, kiek nepasitenkinimo, spaudimo ir protestų iš kaimynų patyrė, ant savo namų durų sąramos užsirašę Trijų Karalių vardų pirmąsias raides – jiems buvo grasinta kone teismais. Vietos vyskupas, pas kurį apsilankiau, kad prisistatyčiau kaip paskirtasis Olandijos lietuvių kapelionas, ir su kuriuo valandėlę atvirai pabendrauome, teigė, kad katalikiškojo gyvenimo ir praktikos recesija Olandijoje prasidėjo nuo dvasininkų: pirmieji tikėjimą prarado kunigai, ir tik paskui – žmonės.

Tais atvejais, kai žmonės išpažinties ateina, išpažintis būna rimta ir ilga. Emigrantų asmeninio ir ypač šeimyninio gyvenimo situacijos, paveiktos tiek juos supančios aplinkos ir jau minėtų pasaulietiško vėjų, tiek išsiskyrimo su kita šeimos dalimi, labai dažnai būna liūdnokos. Jeigu Lietuvoje klausant išpažinčių, išrišimo negali duoti tik vienam kitam, tai tarp emigrantų Norvegijoje ir dabar Olandijoje gal vos ne kas antra ar kas trečia mano klausyta išpažintis pasibaigdavo be išrišimo... Tai be abejonės įtakoja ir Eucharistijos šventimą, kurioje Komunija tampa kone liūdniausia dalimi: tiek Norvegijoje, tiek dabar Olandijoje prieš Komuniją paaiškinus, kas gali ją priimti, dauguma tegalėdavo prašyti palaiminimo arba išvis likdavo sėdėti savo vietose, o Eucharistinį Jėzų galėdavau suteikti tik nedaugeliui.

Neslėpsiu, kad nesulaukus nė vieno ateinančio išpažinties, o Mišiose tematant saujelę susirinkusiųjų, tikrai kildavo klausimas, ar verta leisti į tolimą ir nepigią kelionę dėl tiekios žmonių. Tačiau esu tikras – verta vis tiek. Nes per tuos kad ir trumpus apsilankymus įvyksta gražių dalykų. Tikiu, kad tos sunkiosios išpažintys, net jeigu ir baigiasi be išrišimo, tampa žmonėms proga išsikalbėti ir padrašinimu permąstyti savo gyvenimą, o galbūt net ryžtis jį keisti. Tikiu, kad net į tuos, kurie apsilanko lietuviškose Mišiose kaip kultūriniam renginyje (o tokių yra tik dalis – kita dalis ateina iš tikro tikėjimo, tegu ir neįsisąmoninto), Dievas prabyla per Evangelijos žodį, per giesmę, per tylos akimirką, o gal paprasčiausiai per prisiminimą, kaip jie meldavosi Mišiose Lietuvoje. Daug

gražių, kad ir trumpų susitikimų vyksta ir geriant arbatą po Mišių, o rimtesnių pokalbių apie Dievą ir apie tėvynę – vakarais, kai mane nakvynei priėmusieji galbūt pirmą kartą gyvenime turi progos paprasčiausiai pasišnekėti su kunigu, išsakyti savo abejones, neaiškumus, galbūt nuoskaudas, ir užduoti klausimus, kuriuos ilgai nešiojasi ir kurių niekad neturėjo progos užduoti.

Proginė emigrantų pastoracija yra tam tikras iššūkis – joje kaip kunigas neturi laiko ypatingai daug padaryti. Telioka kaip tam evangelijos sėjėjui dosniai sėti, tikintis, kad Viešpats savo žodžio ir meilės sėklą augins ir neleis jai likti bevaisei. Puikiai žinome, kad mūsų tautiečių emigracijoje yra labai daug. Jie – kartais patys to sąmoningai nežinodami – laukia tiek Dievo žodžio, tiek Mišių aukos, tiek paprasto žmogiško dėmesio. Mieli klierikai, niekas nežino, kur būsite paskirti baigę seminariją ir tapę kunigais. Tačiau jeigu turėsite progos ir jeigu jūsų pareigos leis, išdrįskite pasisiūlyti bent retkarčiais „nušokti“ į vieną kitą Europos miestą pas brolius ir seseris lietuvius – bent kad jiems Mišias paaukotumėt ir apie tėvynę – tiek žemiškąją, tiek dangiškąją – primintumėt. Kas žino, gal būtent viena tokia jūsų kelionė, vienos paaukotos Mišios paskatins kurį nors mūsų brolių ar sesę grįžti į savo tėvų žemę – Lietuvą, o svarbiausia – leistis kelionėn į amžinąją tėvynę – Dangaus karalystę.

*Šv. Urbano katalikų bažnyčia
Amsterdame, Duiwendrecht
priemiestyje, kur vyksta Mišios
Olandijos lietuviams*